

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. Quoad antiquam verò traditionem, eam ille obtendit in epistola ad Concilium Carthaginense. Referuntur verba illius epistolæ, & explicantur. Gelasius Papa docet in causis fidei summam totius ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

quæ in veteri Ecclesia non recipiebantur.

IV. Sed ut meliùs intelligamus quid eximium habeat jus illud relationis, observandum est nomen illud ex jure civili sumptum esse: ubi legimus Præsides provinciarum relationes ad Principem misisse, quando dubia litis occasio id exigebat. cujus rei exempla extant in Codice Theodosiano & Iustiniano. Quem relationum morem à Plinio Secundo, cum ad ordinandam Bithyniam & Pontum à Trajano Principe missus esset, frequenter usurpatum fuisse legimus. In Ecclesia verò duo causarum genera erant in quibus necessarius erat usus relationum. Nimirum quoties agebatur de fidei controversa capitibus, vel de quopiam dubia disciplina capite nondum satis apertè definito in canonibus. Nam quoad materiam fidei, extat insignis locus apud Hieronymum in epistola lxxi. quæ data est ad Joannem Episcopum Hierosolymorum, ex qua patet eam necessitatem inferioris ordinis Episcopis incubuisse, ut ab iis referendum esset ad Patriarchas de causis fidei. Scribens enim, ut dixi, ad Joannem Episcopum Hierosolymitanum, cum eo graviter exoptulat quòd obortis in Palæstina controversis de erroribus Origenis, de iis retulisset ad Theophilum Episcopum Alexandrinum, cum potius juxta Nicæni canonis præscriptum referre debuisset ad Metropolitanum suum, Episcopum videlicet Cæsariensem, aut ad Episcopum Antiochiæ, qui Orientis atque adeo Palæstinae Metropolitanus erat. *Antiochiam, inquit, quæ est metropolis Orientis, referre debueras.*

V. Cause ergo fidei ad Summum Pontificem referebantur post judicia synodorum provincialium, non solum ex Occidente, sed etiam ex Oriente, ut de integro examinarentur in synodo Romana. Sed illud discrimen intercedebat, quòd relationes Orientis non mittebantur ad apostolicam sedem nisi postquam examinatae fuerant in synodo patriarchali; cum è contra relationes Occidentis rectè ex provinciis ad sedem Romanam commearent. Sic post damnatam Pelagij & Celestij hæresim Concilium Carthaginense & Milevitanum relationem ad Innocentium primum miserunt anno quadringentesimo secundo, ut iudicium ab ipsis sedis apostolicæ auctoritate firmaretur. Hæc sunt verba epistolæ Concilij Milevitanum ad Innocentium: *Hoc itaque gestum, Domine frater, sanctæ caritati tuæ intimandum duximus, ut statutis nostræ mediocritatis etiam apostolicæ sedis adhiberetur auctoritas.* De relationibus utriusque Concilij habita cogni-

tio est in Concilio Romano. Sic enim eorum synodicas epistolas vocat Innocentius in epistola xxvii. ad Aurelium Episcopum Carthaginensem, missa per Iulium Episcopum, quem ad eundem Aurelium redire iussit cum apostolicæ sedis ad relationem duplicis synodi iudicatis. Idem quoque relationis vocabulum usurpat ipse Innocentius in epistola ad eundem Aurelium & Augustinum Hipponensem Episcopum, quæ est xcvi. inter epistolas Augustini: *Vestris relationibus respondentes rescripsimus.* Itèmq; in responsione ad Concilium Milevitanum, epistola xcvi. inter epistolas ejusdem Augustini: *Fiant enim necesse est cautiore, cum inventores malorum ad duplicis relationem synodi, sententiæ nostræ statuta viderint ab ecclesiastica communione se junctos.*

VI. Ius illud apostolicæ sedis, recipiendi nimirum relationes synodorum, canonicis & vetustæ consuetudini tribuit idem Innocentius. Nam quoad canones, illos laudat in epistola quam diximus ad Concilium Milevitanum, quam iis verbis conceptam esse ait Augustinus in epistola cv. quæ sedis apostolicæ Sacerdotem decebant. Nam postquam synodum illam laudibus prosecutus est quòd eo officio defuncta esset erga sedem apostolicam, exemplo aliarum provincialiarum, addit Africanos ita agentes, canonicum constituta servasse, & universo orbi profuisse quòd hæresim damnaverint. *Neque enim, inquit Innocentius, hoc vestram credo latere prudentiam, qui id etiam actione firmastis, scientes quòd per omnes provincias de apostolico fonte petentibus responsa semper emanent; præsertim quoties fidei ratio ventilatur, arbitror omnes fratres & cœpiscopos nostros non nisi ad Petrum, id est, sui nominis & honoris auctorem, referre debere, velut nunc retulit dilectio vestra, quòd per totum possit Ecclesiis omnibus in commune prodesse. Intra: Gemino igitur bono caritas vestra fungetur. Nam & canonum potestatem gratia servatorum, & beneficio vestro totus orbis iustabitur.*

VII. Quoad antiquam verò traditionem, disciplinam ecclesiasticam, ac decreta patrum, laudantur ab eo isthæc omnia ad asserendum Romanæ sedis privilegium in epistola ejus ad synodum Carthaginensem, quæ est xcvi. inter epistolas Augustini. *Antiquæ traditionis exempla servantes, ait idem Innocentius, & ecclesiastica memores discipline, nostræ religionis vigorem non minus nunc in consulendo, quam antea cum pronuntiaretis, veneratione firmatis, qui ad nostrum referendum approbastis esse iudicium, scientes quid apostolicæ sedi debeat; cum omnes hoc loco positi, ipsam sequi desideremus Apostolum, à quo ipse*

episcopatus & tota auctoritas nominis hujus emer-
sit. Quem sequentes, tam mala jam damnare
novimus quam probare laudanda, vel id verò
quod patrum instituta sacerdotali officio custo-
dientes, non censetis esse calcanda; quod illi non
humana, sed divina decrevere sententia; ut
quidquid quamvis de disjunctis remotisque pro-
vinciis ageretur, non prius ducerent finiendum,
nisi ad hujus sedis notitiam perveniret, ut
tota hujus auctoritate justa que fuerit pronun-
tiatio firmaretur. Clausula illa generalis,
QUIDQUID, coërceri debet ad materiam
qua de agitur, juxta vulgatam juris defini-
tionem. Atque adeo restringenda est ad cau-
sas fidei, ut docet Innocentius ipse in epi-
stola ad Concilium Milevitanum: *Præsertim*,
inquit, *quoties fidei ratio ventilatur. Quare*
rectè Gelasius Papa in communitorio ad
Fauftum scripsit principalem auctoritatem,
licet non totam, deberi juxta canones se-
di apostolicæ in causa fidei: *Quantum ad re-*
ligionem pertinet, non nisi apostolicæ sedi, juxta
canones, debetur summa judicij totius. Extat
autem in Codice Iustiniano relatio in cau-
sa fidei à Iustiniano Augusto facta ad Ioan-
nem secundum Pontificem Romanum.

L. Inter clarat.
C. De sum. Trin.

CAPVT XIII.

Synopsis.

I. Referebatur etiam ad sedem apostolicam de
causis dubia disciplina. Ratio hujus institui proponi-
tur, petita ex necessitate communionis cum Ecclesia
Romana. Relatio & consultatio promiscuè accipiuntur.
Probatur multis auctoritatibus.

II. Relationes itaque & consultationes ad apo-
stolicam sedem mittebantur in capitibus dubia disci-
plina. Quod ostenditur exemplo Himerij Episcopi
Tarraconensis; qui Siricium Papam interrogavit de
quindecim capitibus disciplina, qua magni momenti
erant.

III. Probatur etiam ex Innocentio primo, qui
morem illum arcessit ab institutione majorum.

IV. Ea autem mens fuit Romanis Pontificibus,
quum consultationibus provincialium respondebant,
non ut novas leges præscriberent, sed ut eos revocarent
ad observationem canonum & antiqua traditionis.
Probatur ex eodem Innocentio, & Leone primo.

V. Episcopi adstricti erant ad observationem ha-
rum responsionum, quod decisiones essent ex canonibus
aut ex traditione petite. Quare Siricius epistolam
suam ad Himerium significari jubet omnibus Episco-
pis Hispaniarum.

VI. Locus ex epistola Innocentij ad Victricium
Roithomagensem explicatus. Synodus illic memorata,
non est Sardicensis, sed Nicæna. Sardicensis enim nihil
statuit de relationibus ad Summum Pontificem mitten-
dis in causa fidei.

VII. Canonibus tamen Nicænis modum quen-
dam præscribit Innocentius; qui petitus est ex cano-
ne sexto ejusdem Concilij Nicæni. Explicatur locus

Innocentij contra pravas aliorum interpretationes,
qui de depositionibus Episcoporum tantum heic agi
existimant, quod majores cause ad apostolicam se lens
referri heic jubeantur.

VIII. Qua sint cause majores. Præcis illis tem-
poribus depositiones Episcoporum non referebantur in-
ter causas majores, id quod manifestum est, & pro-
batur variis auctoritatibus. Majores cause, id est, dif-
ficiles questiones, ex Pelagio secundo Papa.

IX. Cause simplicium Presbyterorum ad sedem
apostolicam referebantur quando de fide agebatur.
Probatur multis exemplis. Ergo cause quoque Presby-
terorum possunt esse majores.

X. Existimat tamen Hincmarus Innocentium al-
ludere ad Concilium Sardicense, tamesi solus Ni-
cæni mentionem faciat. Relationem autem ad eum ca-
sum coërcet, si Episcopi appellaverint. Refellit
Hincmarus multiplicibus argumentis. Siricius & In-
nocentius nullos canones, præter Nicænos, in aucto-
ritatem receperunt. Nullos enim alios canones tunc
admittebat Ecclesia Romana.

I. P RÆTER causas quæ ad fidem per-
tinebant, relationes etiam fiebant ad
sedem apostolicam in causis dubiis disci-
plinæ canonicæ. Ea quippe tempestate Roma-
na Ecclesia ac cetera Occidentis nulla alia
lege tenebantur quam Nicænis canonibus
& more majorum; quarum institutionum
auctoritas sanctius observabatur in Ecclesia
Romana, ubi quoque apertior erat earum
sententia. Quare cum provinciis Occiden-
tis ea necessitas incumbere ut capiti suo
consentire deberent tam in capitibus disci-
plinæ quam fidei, relationes ea de causa suas
ac consultationes ad apostolicam sedem mit-
tebant. Consultationes voco, quòd hæc duo
vocabula promiscuè accipiantur in Digestis,
Codice Theodosiano, & Iustiniano. Quo
exemplo scriptores quoque ecclesiastici pro-
miscuè his vocibus usi sunt. Inde factum ut
Hieronymus in epistola ad Ageruchiam, de
se loquens, dicat se apud Damasum operam
dedisse ut *Orientis atque Occidentis synodici*
consultationibus responderet. Et Innocentius
primus ad Concilium Milevitanum scribens,
hujuscemodi relationes, *Consulta* vocat; ac
testatur eam fuisse unam ex occupationibus
ordinariis apostolicæ sedis ut hujuscemodi:
consultationibus responderet: *Inter ceteras*
Ecclesie Romanae curas & apostolicæ sedis occu-
pationes, quibus diversorum consulta fidei ac
medica disceptatione tractamus. Si quis tamen
argumentum requirat manifestius ad pro-
bandum voces relationis & consultationis
promiscuè accipi consuevisse, proferenda
sunt verba Siricij Papæ in epistola ad Hime-
rium Episcopum Tarraconensem in Hispani-
a citeriori. *Directa*, inquit, *ad decessorem na-*
strum sanctæ recordationis Damasum sanctitatis
tue relatio me jam in sede ipsius constitutum
invenit: quam cum in conventu fratrum sollicit-